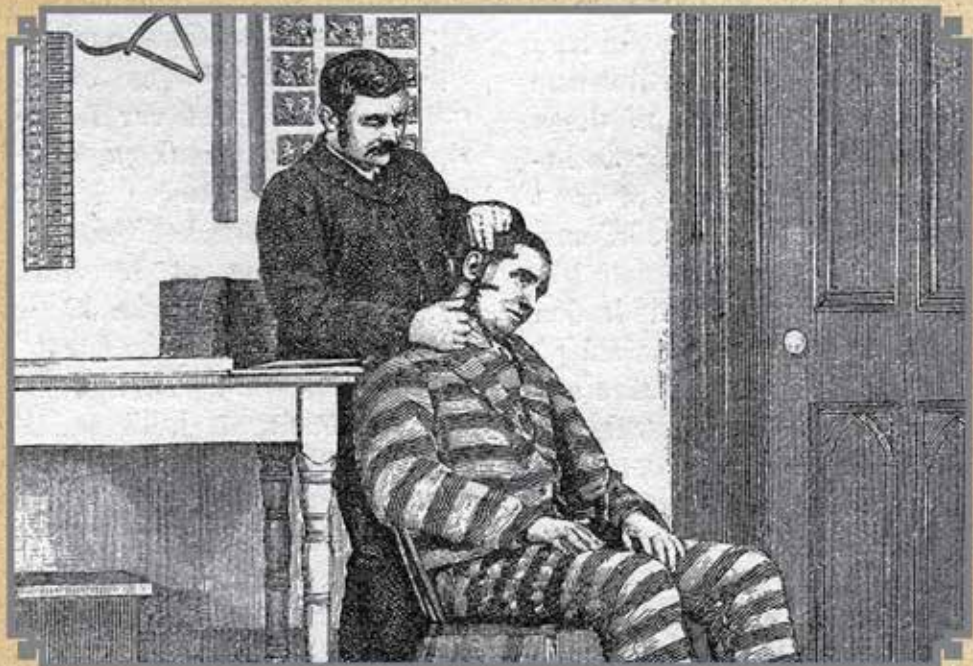

Ny metod identifiera bovar

Återutgivning av text från 1890

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

Ny metod
att identifiera brottslingar.
Återutgivning av text från 1890

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-643-3

Copyright © 2021 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du veta mer om ett av kriminologins första viktiga verktyg.

I Frankrike revolutionerade Alphonse Bertillon polisen genom ett helt nytt sätt att identifiera brottslingar.

När misstänkta greps gjordes omfattande mätningar av allt från öron och huvud till fingrar och fötter.

Det här gjorde det mycket svårare för bovarna att slippa undan hårdare straff genom att hela tiden uppge falska namn.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1890 i tidskriften "Svea" med rubriken "En ny metod att igenkänna förut straffade brottslingar".

Texten publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

En ny metod att identifiera brottslingar

Den här texten publicerades ursprungligen år 1890 i tidskriften "Svea" med rubriken "En ny metod att igenkänna förut straffade brottslingar". Texten publicerades anonymt.

Det har sig, som bekant, icke så lätt att med säkerhet igenkänna de inbitna stortjuftvar eller andra brottslingar, som slå sig på att yrkesmässigt drifva sitt ofog och som naturligtvis betjena sig af alla möjliga knep för att göra sig oigenkänneliga och missleda rättvisans väktare. Har en sådan herre en eller flere gånger varit fast, blifvit dömd och uttjenat sitt straff, så vet han mycket väl, att när han nästa gång råkar bli gripen och öfverbevisad om något nytt dåd, kommer straffet att skärpas icke så obetydligt, därest domstolen har sig bekant att han straffats förr, samt gör sig därför ingen möda ospard att under nytt namn få gå och gälla för en helt annan person än den han är och sålunda dömas såsom vore han endast för första gången öfverbevisad om brott.

Visserligen har man med fotografiens tillhjälp redan länge sökt hålla noggrann reda på de yrkesmässiga brottslingarne, och stora förbrytarealbum finnas öfverallt i världen uti polisens förvar; men

detta hjälpmedel har visat sig otillräckligt, ty konsten att förändra utseendet är icke så synnerligen stor, och därtill kommer, att förbrytarfotografiernas antal tyvärr inom en ganska kort tidrymd blifvit så stort, att det för polis och domare blifvit en omöjlighet att hafva någon öfversikt öfver dem, då det naturligtvis gagnar till intet att ordna dem efter namn, enär originalen till dessa fotografier bland andra utmärkta egenskaper just hafva den att bestå sig med en hel mängd olika namn, allt efter som det synes dem bäst passa sig för tillfället. Också hafva rättvisans tjenare otaliga gånger blifvit i detta hänseende dragna vid näsan, tills för några år sedan en fransk professor, d:r *Alphonse Bertillon*, uppfann en metod att *mäta* de gunstige herrarne, icke blott med vanliga skräddarmått, utan speciellt med hänsyn till vissa mindre kroppsdelar, såsom öron, fingrar o. s. v., hvilkas måttförhållanden lära vara för samma person särdeles konstanta, under det att de för olika personer vexla ganska betydligt, samt anteckna färgen på deras ögon m. m. Därmed har man en norm gifven, efter hvilken man kan öfversiktligt *ordna* det rika materialet af anteckningar om sällskapet; och så snart en brottsling gripits för ransakning, mätes han först och främst. Det skall då snart visa sig, om han finns förut intrangerad i polisens rullor, i hvilket fall han med detsamma får hela sin gamla meritlista uppläst för sig, huru knepigt han än kan hafva burit sig åt för att till det yttre vara oigenkännlig.

Denna metod tillämpas redan, sedan några år tillbaka, i Frankrike, där den först infördes, samt äfven i Ryssland, Schweiz och åtskilliga af Nordamerikas förenta stater. Det är från ett fängelse i Illinois i Amerika de bilder förskrifva sig, hvilka vi i detta nummer meddela för att visa, huru där går till vid mätningar och undersökningar.

De mått, som enligt den Bertillonska metoden tagas, äro till anta-

let 11, nämligen: 1. hela kroppslängden i stående ställning; 2. afståndet mellan de yttersta fingerspetsarna vid bägge armarnas sträckning rätt utåt; 3. öfverkroppens, d. v. s. hufvudets och bålens gemensamma längd; 4. och 5. hufvudets längd och bredd; 6. och 7. högra örats längd och bredd; 8. venstra fotens längd; 9. venstra långfingrets längd; 10. venstra lillfingrets längd; 11. venstra underarmens och handens gemensamma längd. Af dessa mått anses, enligt den erfarenhet Bertillon själf vunnit, de bägge måtten å *hufvudet* samt längden af venstra *långfingret* och venstra *foten* vara de viktigaste. I förening med kroppslängden och ögonfärgen skulle dessa mått, enligt hans mening, i de allra flesta fall vara tillräckliga för att kunna med visshet identifiera en person. Endast undantagsvis kunna dessa mått variera så mycket som en millimeter. Har man därjämte fotografi samt noggranna anteckningar om t. ex. ärr, födelsemärken, tatuering och dylikt, hvaraf nästan alltid något förekommer på en människas kropp, och som i synnerhet äro vanliga företeelser på gröfre förbrytare, så blir det för dessa senare en ganska kinkig uppgift att göra sig oigenkännliga.

Vid ett tillfälle under förra året var svensken professor G. Retzius inbjuden att hos Bertillon själf i Paris få bevittna tillämpningen af dennes här skildrade metod. Därvid infördes enligt professor R:s redogörelse en arresterad person, en medelålders, starkt byggd man med svarta mustascher, svart hår, buskiga ögonbryn samt mörka, trotsigt blickande ögon, fängslad och tilltalad för inbrottsstöld i Paris.

»Hvad är ert namn?» frågade Bertillon.

»René», svarade den arresterade.

»Ert förnamn?»

»François Villain.»

»Hvar är ni född?»

»På Cuba.»

»Har ni varit arresterad eller straffad förut?»

»Aldrig.»

»Har ni blifvit mätt och fotograferad här förut?»

»Nej.»

»Mät honom», sade Bertillon till sitt biträde.

Hufvudets mått, långfingret, foten, kroppslängden, öfverkroppen, underarmen, armomfånget mättes. Iris' färg bestämdes. Allt antecknades å ett kort,

»Var nu god och sök reda på den här mannens kort och porträtt bland dessa 60,000 fotografiporträtt», sade Bertillon, vändande sig till italienaren professor Lombroso.

»Jag känner icke igen mannen», tillade han, »men hans utseende ger mig anledning antaga, att alla hans uppgifter äro osanna, hans namn falskt och att han förr varit i beröring med polismakten.»

Lombroso började nu, under ledning af Bertillon, att leta i lådorna. Inom en minut hade man utvalt den låda, som närmast stämde med hans mått. Den innehöll ett hundratal kort med fotografiporträtt uppå. Inom ytterligare ett par sekunder upptog Bertillon därur ett kort, en »fiche», och upplyfte det så, att hela församlingen såg det, utom den arresterade.

Man häpnade. Det var »François Villain Renés» porträtt lifslevande, men — det bar ett helt annat namn, annat födelseår, annan födelseort och angaf, att han äfven förra gången, förra året, varit arresterad för inbrottsstöld i Paris.

»Låt oss se närmare på detta korts anteckningar», sade Bertillon

en stund därefter. »Alla måtten stämma med dem, som tagits i dag, och det på millimetern. Men här finnas på det gamla kortet upptagna anteckningar om ärr och tatueringar.

Ett ärr å örat.

Här är det!

Ett centimeterlångt ärr å venstra pekfingrets tredje falang, gående snedt uppifrån nedåt.

Här är det!

En tatuerad upp- och nedvänd blå pensé å högra handens ytersida.

Här är den!

Ett tatueradt blått hjärta å venstra öfverarmens insida.

Här är det!

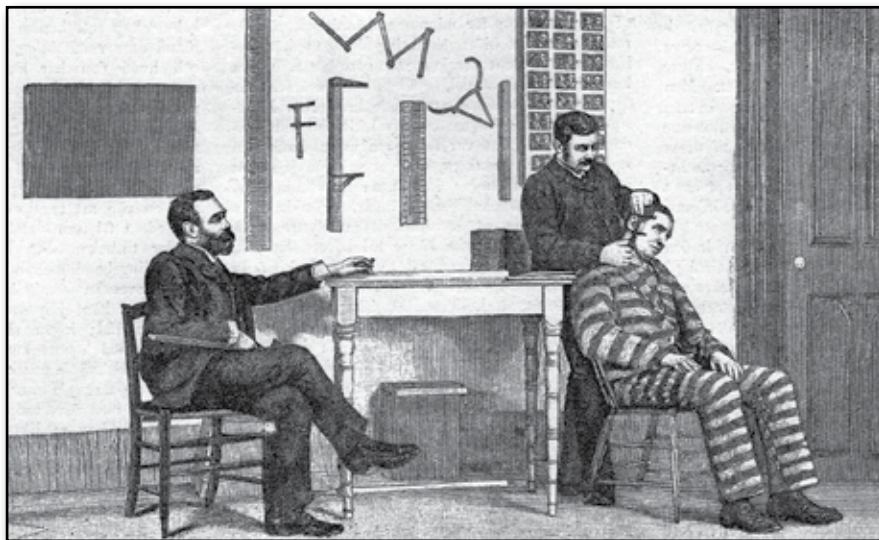
Göres mera vittne behof?»

* * *

Professor Retzius har utförligt redogjort för de iakttagelser om denna sak han hade tillfälle att göra i Paris uti en uppsats som finnes införd uti det förliden höst utgifna festbandet af läkaretidskriften Hygiea.

Bland fördelarna af den Bertillonska metoden påpekas äfven den, att de brottsligas snart vunna erfarenhet om att de ej kunna undgå igenkännande redan verkat därhän, att antalet återfall i brott ganska väsentligt *minskats*. Ett sådant resultat talar synnerligen kraftigt för metodens införande i länder, där den ännu ej blifvit tillämpad. Finnes vid det ransakningshäkte, där en misstänkt arresterad blifver uppmätt, intet kort som angifver hvem han är eller att han på samma

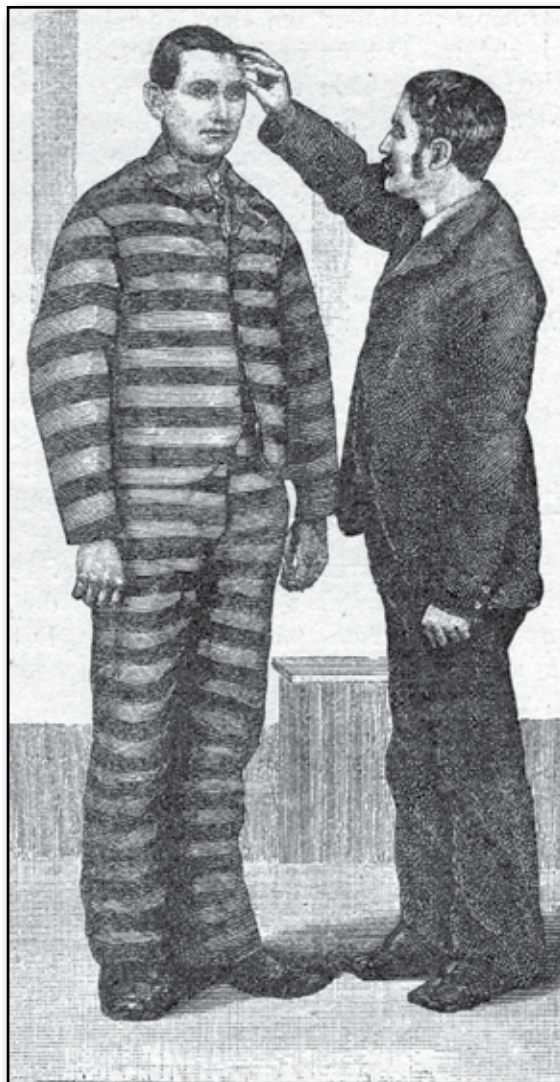
plats blifvit uppmätt någon gång förr, så telegraferas måtten till polismyndigheterna å andra orter, där han kan antagas vara antecknad, och på ganska kort tid kunna således viktiga upplysningar erhållas; men ett villkor för dessas fullständighet är naturligtvis, att metoden tillämpas så allmänt som möjligt inom alla civiliserade länder.

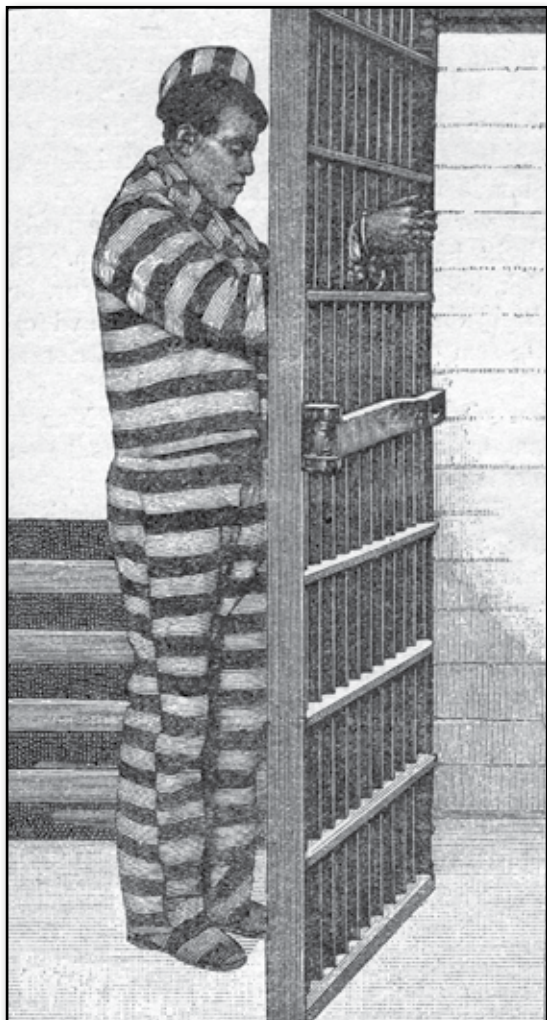
*Ny metod att igenkänna förut straffade brottslingar.
Undersökningsrum. Mätning af örat.*

Mätning af venstra långfingret.

Undersökning af ögat.

Bestraffning vid trilska.

Viktiga ord och personer

Bertillon, Alphonse.

[1853–1914] Fransk polis och antropolog. Bertillon skapade det första vetenskapliga systemet för identifiering av brottslingar. Hans metod gick ut på att anteckna ett antal standardiserade mått, bland annat längd, fotstorlek och benlängd. Han tog också initiativet till en standardisering av polisens foton av alla som gripits.

Lombroso, Cesare.

[1835–1909] Italiensk läkare och professor i bland annat psykiatri och rättsmedicin. Skrev ett stort antal böcker om kriminallantropologi. Lombroso menade bland annat att brottslighet berodde på biologiska och ärftliga egenskaper hos den kriminelle.

Retzius, Gustaf.

[1842–1919] Svensk läkare och forskare. Var ledamot av Svenska Akademien och nominerades till Nobelpriset 23 gånger i ämnena fysik och medicin – utan att få det. Var framför allt verksam inom anatomi och har under senare år kritiserats för sina rasbiologiska teorier.

Fler titlar om historiska brott
*Om du gillade den här e-boken
så kolla in:*

- *Mordet på Abraham Lincoln*
- *Blitz-mördaren i London*
- *Razziorna mot Docklands*
- *Den falska Vasa-prinsessan*
- *Eldstriden i vilda västern*
- *Byråkraten var massmördare*

Mer info: www.klassiskadeckare.se